

*Открытый урок
по родному языку
«Хъ гъаракъ, ва хъ хларн»
(1 класс)*

*Провела учитель начальных классов
Шихабудинова С.А.*

Дарсил тема: «Хъ гъаракъ, ва хъ хларп»

Дарсил мурад:

1. Хъ хларпалгун лъай – хъвай гъаби.
2. Хъ хларпгун раглаби цлализе лъимал ругъун гъари.
3. Лъималазул глабиглаталдехун рокъи бижизаби.

Дарсил тайпа: Глататияб цлияб дарс малъиялъул.

Дарсил план

I.Класс дарсиде хларпур гъаби

II.Рокъобе дарс гъикъи

III.Цлияб дарс баян гъаби.

а) Бицанкго

б) Хъ хларпгун раглаби ургъи

в) Хъ хларпгун предложениял ургъи

г) Раглабазда гъорлъ хъ хларп батла гъабизе

лъай

д) Сураталдасан хларпту

е) Хъ хларпгун раглаби ва предложениял цлали.

IV. Цлияб дарс шула гъаби

V. Дарсил хларсил гъаби

VI. Рокъобе хларпту

Дарсил ин

I. Авалияб глуци.

II. Дарсиде хладурлџи.

III. Салам кџей.

Салам дир хириял магларулазе,
Салам дир мацлалџе хилилџичлџезе
Гџайбатаб, берџинаб ях1 гџорлџ бессараб
Салам аваразул мац1 ц1унулџезе!

Лџик1 щварал магларулал,
Авар мацлалџул гџасде
Лџик1 рачларал, ракъџоял,
Бокџулеб гџаб сверуде!
Жакџа дие гџаб дарс байбихџизе бокџун буго,
нилџеда киназдаго лџалеб, киназего бокџулеб, жакџа
щибаб лџимадул рек1ел ах1илџун лџугџине рекџараб
«Малџе, эбел, рахџдал мац1 абураб коч1ол
раг1абаздалџун.

Дида тарихџи лџазе,
Дагџистанџи бокџизе,
Кџолбол васлџун вук1ине,
Малџе, Эбел, рахџдал мац1!

IV. К1ирекџарал хларнал такрар гџари.

Г1, Т1, К1, Х1, Гџ, Лџ, Ц1, Ч1

V. Рокџобе кџураб х1алт1ул хал гџаби.

«Лџимал тамашалџана» абураб хабар ц1али.

VI. Ціняб дарс малъи.

1. Бицанкло

Жибго члван, тланчли рахъ?

(хъабахъ)

- Нужседа кин раклалде кколеб лъимал, жакъа кинаб хларп нилъеца малъизе бугеб?

- **Хъ** хларп

1) **Хъ** хларпгун раглаби ургъи.

Хъал, хъарахъ, хъахлаб, хъахлилаб

2) **Хъ** хларпалгъл хлакългъл кечл цлали

Хъандулалгъл хурибе

Хъабан къасиги цвана

Хъабахъги мугъзада члван,

Хъарталъ гладин, ракъ тана.

Хъабаналъ хъалгун цадахъ

Хъабахъ хъарсун лъуглана,

Хъухъанчадал урбагун

Хъазалъ клутлун рахъана.

V. Физминутка.

Кланцле, кланцле, дир кланцлур,

Дунги цадахъ кланцлела,

Тире, тире, дир торгло,

Дунги цадахъ тирила

VI. Хъ хларпалдалгълун цліял раглаби лъугъинари.

Хъ - аз

-аба-

-ал

-ара-

-абан

-ала

- арт

-изан

-у – адиро

- арпуз

2. **Хъ** хларпгун раглаби слогазде риххи.

Хъан – ду – лай

Хъа-тун

Хъа-за-ми

3. **Хъ** хларпгун слогал цлали

4. **Хъ** хларпгун раглаби цлали,

Хъал ,хъил, хъулухъ, хъарахъ, хъахлаб,
хъахлалаб, хъирхъири, хъурхъунги

5. «Хъабхъал» абураб хабар цлали

6. Сураталдасан хлалтли

7. **Хъ** хларпалде гъабураб кечл лъазаби

Хъ хларп хъачлаб жо буго

Хъирхъидула, хъетлола,

Хъвагладула, хъарсола

VII. Цлияб дарс шула гъаби

1. Бицанкло

Хъахлалаб зодисан

Хъвархъвадилаго

Хъахлал тлутлал руго

Глодор рецтлунел

Цлияб хларпбугищъеб раглуль?

VIII. Дарсилхласил гъаби.

Дарсида лъиклаб глахьалъи гъабуразе – къимат
лъела

IX. Рокъобе хлалти

Азбукалъул гъумералда бугеб

Хабар цлализе ва сурталдасан хабар глуцлизе